

Изявление

Изявление относно законодателния пакет за цифровите услуги и стратегията за данните Прието на 18 ноември 2021 г.

Европейският комитет по защита на данните (ЕКЗД) прие следното изявление:

От ноември 2020 г. насам Европейската комисия е представила няколко законодателни предложения като част от своите стратегии в областта на цифровите технологии и данните, и по-специално Законодателния акт за цифровите услуги (ЗАЦУ), Законодателния акт за цифровите пазари (ЗАЦП), Акта за управление на данните (АУД) и Регламента относно европейски подход към изкуствения интелект (Законодателен акт за изкуствения интелект, ЗАИИ). Очаква се много скоро да бъде представено пето предложение за „Закон за данните“ като една от няколко инициативи, обявени в Европейската стратегия за данните¹.

Целта на предложенията е да се улесни по-нататъшното използване и споделянето на (лични) данни между повече публични и частни заинтересовани страни в рамките на „икономиката, основана на данни“, да се подкрепи използването на специфични технологии, като големи информационни масиви и изкуствен интелект, и да се регламентират онлайн платформите, и вратарите. Обработването на лични данни вече е или ще бъде основна дейност за субектите, бизнес моделите и технологиите, регламентирани с предложенията. Следователно, комбинираният ефект от приемането и прилагането на предложенията ще окаже съществено въздействие върху защитата на основните права на неприкосновеност на личния живот и защитата на личните данни, залегнали в членове 7 и 8 от Хартата на основните права на Европейския съюз („Хартата на ЕС“) и в член 16 от Договора за функционирането на Европейския съюз („ДФЕС“).

Европейският комитет по защита на данните (ЕКЗД) и Европейският надзорен орган по защита на данните (ЕНОЗД) вече са издали съвместни становища относно АУД² и ЗАИИ, а ЕНОЗД е издал

¹ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Европейска стратегия за данните“, COM(2020) 66 final.

² ЕКЗД е издал също така Изявление 05/2021 относно Акта за управление на данните във връзка с настъпилите развития в законодателството.

становища относно Европейската стратегия за данните, ЗАЦП и ЗАЦУ³. В тези становища се изтъкват редица опасения и се отправят препоръки за привеждане на предложенията в по-голямо съответствие със съществуващото законодателство на Съюза в областта на защитата на данните. ЕКЗД изразява съжаление, че до този момент няколко препоръки не са взети изцяло предвид от съзаконодателите⁴.

С настоящото изявление ЕКЗД насочва вниманието към редица общовалидни опасения и призовава съзаконодателите да предприемат решителни действия. Нашите опасения са групирани в три категории: 1) липса на защита на основните права и свободи на физическите лица; 2) разпокъсан надзор; и 3) риск от несъответствия.

ЕКЗД счита, че без допълнителни изменения предложенията ще окажат отрицателно въздействие върху основните права и свободи на физическите лица и ще доведат до значителна правна несигурност, която ще подкопае както съществуващата, така и бъдещата нормативна уредба. В сегашния си вид предложенията може да не успеят да създадат условията за иновации и икономически растеж, предвидени в самите им разпоредби.

1. ЛИПСА НА ЗАЩИТА НА ОСНОВНИТЕ ПРАВА И СВОБОДИ НА ФИЗИЧЕСКИТЕ ЛИЦА

В предложенията са избрани някои решения, които вероятно ще окажат дълготрайно въздействие върху основните права и свободи на физическите лица и обществото като цяло. Въпреки че, по принцип, предложенията имат за цел да се ограничат различни рискове, ЕКЗД изразява сериозна загриженост по отношение на някои избрани решения и счита, че основните права и свободи на физическите лица се нуждаят от допълнителна защита. По-долу са посочени някои конкретни примери.

- Предложението за ЗАИИ би позволило да се използват **системи с ИИ, които категоризират физическите лица** въз основа на биометрични данни (например от лицево разпознаване) според **етническия им произход, пола, както и политическата или сексуалната им ориентация**, или друго забранено основание за дискриминация, или системи с ИИ, чиято научна валидност не е доказана или които са в пряко противоречие с основни ценности на ЕС⁵. ЕКЗД счита, че за такива системи в ЕС следва да бъде наложена забрана и призовава съзаконодателите да включат такава забрана в ЗАИИ. Освен това ЕКЗД счита, че използването на ИИ, за да се **правят заключения за емоциите на физически лица**, е крайно нежелателно и следва да бъде забранено, с изключение на определени ясно посочени случаи на използване, по-специално за

³ ЕНОЗД е издал също така Предварително становище относно европейското пространство за здравни данни. Преглед на всички становища и изявления, издадени от ЕКЗД и ЕНОЗД, е предоставен като приложение към настоящото изявление.

⁴ Опасенията, изтъкнати в настоящото изявление, се отнасят до първоначалния текст на предложенията на Комисията и не засягат последващите позиции на Европейския парламент или на Съвета на Европейския съюз, освен ако изрично не е посочено друго.

⁵ Например полиграф, приложение III, точка 6, буква б) и точка 7, буква а) от ЗАИИ. Съвместно становище на ЕКЗД и ЕНОЗД относно ЗАИИ, точка 32.

здравни или научноизследователски цели, като се спазват подходящи защитни мерки, условия и ограничения⁶.

- В същия дух предвид значителното неблагоприятно въздействие върху основните права и свободи на физическите лица, ЕКЗД отново изтъква, че ЗАИИ **следва да съдържа забрана на всякакво използване на ИИ за автоматизирано разпознаване на човешки черти на обществено достъпни места**, например разпознаване на лица, но също така на походка, пръстови отпечатащи, ДНК, глас, удари на клавиши и други биометрични или поведенчески сигнали, в какъвто и да е смисъл⁷. Предложението за ЗАИИ понастоящем дава възможност за използването в определени случаи на системи за дистанционна биометрична идентификация в реално време на обществено достъпни места за целите на правоприлагането⁸. ЕКЗД приветства наскоро приетата резолюция на Европейския парламент, в която са подчертани значимите рискове⁹.
- ЕКЗД също така счита, че използването на **целева онлайн реклама следва да бъде регулирано по-рестриктивно** в ЗАЦУ в посока към форми на реклама с по-ниска степен на намеса, които не изискват никакво проследяване на взаимодействието на ползвателите със съдържанието, и настоява съзаконодателите да обмислят постепенното премахване, водещо до **забрана на целевата реклама, основана на всеобхватно проследяване**¹⁰, докато профилирането на деца следва изцяло да бъде забранено.
- ЕКЗД препоръчва въвеждането както в ЗАЦУ, така и в ЗАЦП **на изисквания за оперативна съвместимост** с цел да се насърчи по-отворена за конкуренция цифрова среда, която улеснява избора на физическите лица измежду услуги, предлагащи по-добра защита на неприкосновеността на личния живот и данните¹¹.

⁶ Съвместно становище на ЕКЗД и ЕНОЗД относно ЗАИИ, точка 35.

⁷ Съвместно становище на ЕКЗД и ЕНОЗД относно ЗАИИ, точка 32.

⁸ Посочено в член 5, параграф 1, буква г), подточки i)–iii) от ЗАИИ.

⁹ Резолюция на Европейския парламент от 6 октомври 2021 г. относно изкуствения интелект в наказателното право и използването му от полицията и съдебните органи по наказателноправни въпроси (2020/2016(INI)).

¹⁰ Вж. също Становището на ЕНОЗД относно ЗАЦУ, точки 69–70, както и Резолюция на Европейския парламент от 20 октомври 2020 г. с препоръки към Комисията относно законодателния акт за цифровите услуги: адаптиране на правилата в областта на търговското и гражданското право за търговските субекти, които извършват дейност онлайн (2020/2019(INL)), точка 15.

¹¹ Вж. също Становището на ЕНОЗД относно ЗАЦУ, точки 84–85, и Становището на ЕНОЗД относно ЗАЦП, точки 37–38.

2. РАЗПОКЪСАН НАДЗОР

Във всички предложения се предвижда създаването на надзорни органи и нови европейски структури за сътрудничество между тези органи („европейски съвети“)¹². Макар че обработването на лични данни заема централно място в дейностите, регулирани от предложенията, надзорните органи по защита на данните не са определени като основни компетентни органи. ЕКЗД припомня, че що се отнася до защитата и свободното движение на лични данни, в член 16, параграф 2 от ДФЕС и в член 8, параграф 3 от Хартата на ЕС се изисква надзорът върху обработването на лични данни да бъде поверен на независими органи по защита на данните¹³.

Освен това ЕКЗД е много загрижен, че в предложенията не се посочва ясно начинът, по който надзорните органи (и съпътстващите ги европейски съвети) следва да си сътрудничат с надзорните органи по защита на данните (и ЕКЗД). По-конкретно в предложенията не са разгледани по подходящ начин ситуацията на потенциално припокриване на компетенциите или консултирането между органите по въпроси от взаимен интерес. Това създава **риск от паралелни структури за надзор**, при които различни компетентни органи упражняват надзор върху едни и същи субекти по отношение на едни и същи дейности (по обработване) **без структурирано сътрудничество** помежду им.

По-долу са посочени някои конкретни примери.

- В предложението за ЗАЦУ е заложено изискване компетентните органи да упражняват надзор върху **системите за препоръчване**¹⁴, използвани от много големите онлайн платформи (които често включват профилиране на субектите на данни по смисъла на ОРЗД); както и върху предприетите мерки за **оценка и смекчаване на системните рискове, включително риска за правото на неприкосновеност на личния живот**¹⁵. В същото предложение се съдържат и разпоредби относно **кодекси за поведение**, които може да се отнасят до обработването на лични данни¹⁶. То обаче не съдържа изискване компетентните органи да се консултират официално или да си сътрудничат с ЕКЗД или неговите членове. Това създава риск от противоречащи си насоки или дори от различни резултати при действията по правоприлагане на надзорните органи.
- В предложението за АУД са определени **нови видове доставчици на услуги и организации**, които обработват големи обеми от потенциално чувствителни данни, а именно доставчиците на услуги за споделяне на данни (посредници за данни) и организациите за алтруистично споделяне на данни. **Режимът на „предоставяне на статут“ за тези субекти обаче е почти**

¹² Консултативен комитет по цифровите пазари (ККЦП) в ЗАЦП; Европейски съвет за цифровите услуги (ЕСЦУ) в ЗАЦУ; Европейски съвет по изкуствен интелект (ЕСИИ) в ЗАИИ; Европейския комитет за иновации в областта на данните (ЕКИОД) в АУД.

¹³ Вж. Изявление 05/2021 на ЕКЗД относно АУД във връзка с настъпилите развития в законодателството, стр. 3; Съвместно становище на ЕКЗД и ЕНОЗД относно ЗАИИ, стр. 14.

¹⁴ Член 29 от ЗАЦУ.

¹⁵ По-специално по смисъла на член 27 (идентифициране и оценка на най-значимите и повтарящи се системни рискове, както и най-добри практики за смекчаване на такива рискове), който препраща към член 26, включително към член 26, параграф 1, буква б), както и към членове 35 и 36 от ЗАЦУ (кодекси на поведение).

¹⁶ Вж. членове 35—36 от ЗАЦУ.

декларативен и в този си вид не осигурява достатъчна защита на субектите на данни¹⁷, тъй като се ограничава до проверка от страна на компетентния орган на спазването на (предимно формални) изисквания¹⁸, която се извършва в рамките на много кратък срок¹⁹.

- В предложението за ЗАИИ са заложили **схема за сертифициране на киберсигурността и кодекси за поведение** за високорисковите системи с ИИ, но не е ясно дали и как тези сертификати и кодекси може да взаимодействат с предвидените в ОРЗД изисквания²⁰. Това би могло да доведе до ситуации, в които системите с ИИ, макар да са сертифицирани (с маркировка „СЕ“) съгласно ЗАИИ, за да бъдат пуснати на пазара или въведени в експлоатация, не са в съответствие с правилата и принципите на защита на данните (по-специално свеждане на данните до минимум и защита на данните на етапа на проектиране (DPbDD)²¹. Освен това в предложението за ЗАИИ отсъства каквото и да е позоваване на (задължителни) механизми за наблюдение за кодексите за поведение, които да потвърждават, че доставчиците на невисокорискови системи с ИИ спазват техните разпоредби²².
- В предложението за ЗАЦП е предвидено изискване вратарите да улесняват упражняването на **преносимостта на данните** в съответствие с ОРЗД и да предоставят при определени условия **достъп до данни**, включително лични данни, съгласно член 6, параграф 1, букви з) и и) и до анонимизирани данни съгласно член 6, параграф 1, буква й), без да се предвижда ясно правно основание за обработването на лични данни или задължение за консултиране или сътрудничество между който и да е компетентен орган, определен съгласно ЗАЦП, и съответния орган по защита на данните при надзора върху спазването на тези разпоредби на ЗАЦП.

С цел да се осигури допълване на надзора и да се повиши правната сигурност, ЕКЗД настоятелно препоръчва във всяко от предложенията сред съответните компетентни органи, с които се осъществява сътрудничество да бъдат ясно посочени и надзорните органи по защита на данните. Освен това във всяко предложение следва **да се предвиди изрично правно основание за обмена на информация, необходима за ефективното сътрудничество, и да се определят обстоятелствата, при които следва да се осъществява сътрудничество**. В допълнение в предложенията следва да се предвиди възможност компетентните надзорни органи, определени във всяко предложение, **да обменят информация**, получена в хода на всякакви одити и разследвания, свързани с обработването на лични данни, със съответните органи по защита на данните, при поискване или по собствена инициатива²³. ЕКЗД би желал да подчертае необходимостта да се гарантира, че на надзорните органи по защита на данните се предоставят **достатъчно ресурси** за изпълнението на тези допълнителни задачи.

¹⁷ Вж. Съвместното становище на ЕКЗД и ЕНОЗД относно АУД, точки 136, 140, 151, 155, 175, 180, 191.

¹⁸ Определени респективно в член 11 от АУД за доставчиците на услуги за споделяне на данни и в членове 16—19 за организациите за алтруистично споделяне на данни.

¹⁹ Една седмица след датата на уведомлението за доставчиците на услуги за споделяне на данни (член 10, параграф 7 от АУД); дванадесет седмици от датата на заявлението за организациите за алтруистично споделяне на данни (член 17, параграф 5 от АУД).

²⁰ Вж. Съвместното становище на ЕКЗД и ЕНОЗД относно ЗАИИ, точка 74.

²¹ Вж. Съвместното становище на ЕКЗД и ЕНОЗД относно ЗАИИ, точка 76.

²² Вж. Съвместното становище на ЕКЗД и ЕНОЗД относно ЗАИИ, точка 79.

²³ Вж. също Становището на ЕНОЗД относно ЗАЦУ, точки 87—89, и Становището на ЕНОЗД относно ЗАЦП, точки 39—41.

3. РИСК ОТ НЕСЪОТВЕТСТВИЯ

Целта на всички предложения е да се регулират технологиите или дейностите, които включват обработване на лични данни. В този смисъл съществуващата нормативна уредба в областта на защитата на данните е напълно приложима. Оперативната част на предложенията обаче може в някои случаи да **породи неяснота** относно приложимостта на законодателството в сферата на защита на данните. Съзаконодателите следва да отстранят всички неясноти, **за да се гарантира** правна сигурност и да се подобри съгласуваността със съществуващата нормативна уредба за защитата на данните с цел да се осигури ефективното ѝ прилагане. Във всеки случай в предложенията **следва ясно да се посочва, че те не засягат или подкопават прилагането на съществуващите правила за защита на данните и да се гарантира, че тези правила имат предимство**, когато се обработват лични данни²⁴.

Освен това в някои разпоредби се използва същата терминология като тази в ОРЗД или Директивата за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации без изрично позоваване на гореспоменатото законодателство. Това поражда риск да бъде повлияно тълкуването, дадено на основните понятия на ОРЗД (като ключовото понятие „съгласие“ или „субект на данни“)²⁵. Това също така поражда риск някои разпоредби да се интерпретират като отклоняващи се от ОРЗД или Директивата за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации. Следователно някои разпоредби **могат лесно да се тълкуват по начин, който е несъвместим със съществуващата нормативна уредба и впоследствие да доведат до правна несигурност**.

По-долу са посочени някои конкретни примери.

- В предложението за ЗАЦУ се изисква доставчиците на услуги да **предлагат на ползвателите поне една възможност за получаване на препоръки за съдържание, която не е свързана с използването на профилиране**²⁶. Принципът на защита на данните още на етапа на проектиране и по подразбиране обаче изисква системите, предлагащи тези препоръки, да не се основават на профилиране *по подразбиране*²⁷.
- В много случаи **правното основание** за обработването на лични данни не става ясно от правния текст на предложенията. Пример от предложението за АУД е отсъствието на яснота относно повторното използване на лични данни, държани на органи от обществения сектор²⁸. В предложението за ЗАИИ се посочва, че в него не е предвидено общо правно основание за обработване на лични данни, като същевременно се посочва, че доставчиците на високорискови системи с ИИ **„могат да обработват специални категории лични данни“** за целите на осигуряването на мониторинг, откриване и коригиране на предубедеността и се изискват допълнителни гаранции за такова обработване²⁹.

²⁴ В съответствие с основните права на неприкосновеност на личния живот и защита на личните данни, залегнали в членове 7 и 8 от Хартата на ЕС и в член 16 от ДФЕС.

²⁵ ЕКЗД приветства факта, че в мандата на Съвета относно АУД, приет на 24 септември 2021 г., понятията „съгласие“ и „субект на данни“ са приведени в съответствие с изискванията относно съгласието в ОРЗД.

²⁶ Член 29 от ЗАЦУ.

²⁷ Вж. Становището на ЕНОЗД относно ЗАЦУ, точка 73.

²⁸ Член 5, параграф 6 от АУД.

²⁹ Член 10, параграф 5 от ЗАИИ.

- (Частично) **припокриващите се понятия** с ясно различаващи се значения, като „посреднически онлайн услуги“ в предложението за ЗАЦП и „посреднически услуги за данни“ в предложението за АУД, са обърквачи и засягат яснотата на предложенията.
- Един от основните смущаващи моменти по отношение на предложението за АУД е това, че текстът на разпоредбите не уточнява в достатъчна степен **дали те се отнасят за нелични данни, за лични данни или и за двете**, и в тях не е посочено достатъчно ясно, че в случай на смесени набори от данни се прилага ОРЗД. По този начин не се разбира, дали нормативната уредба в областта на защитата на данните остава приложима винаги когато се извършва обработване на лични данни, и кога трябва да се вземат предвид специфичните рискове за повторно идентифициране на анонимизирани лични данни³⁰. Тази липса на разграничаване може да доведе до объркване, например по отношение на това да ли се изисква правно основание съгласно ОРЗД (каквото е случаят с всяко обработване на лични данни, попадащо в приложното му поле)³¹.

С поглед към бъдещето:

ЕКЗД си дава сметка, че една от ключовите инициативи в рамките на Европейската стратегия за данните е създаването на **общи европейски пространства на данни** в стратегически сектори и области от обществен интерес, включително в областта на здравето („европейско пространство на здравни данни). В съвместното становище относно АУД ЕКЗД и ЕНОЗД вече подчертаха, че всички предстоящи инициативи, като например **Закона за данните**, които може да окажат въздействие върху обработването на лични данни, трябва да осигуряват и поддържат спазването и прилагането на достиженията на правото на ЕС в областта на защитата на личните данни³².

Към момента на изготвянето на настоящото изявление целта и съдържанието на предложенията за Закон за данните или за европейско пространство на здравни данни все още не са предоставени на разположение. Ясно е обаче, че и двете инициативи ще имат за цел да се увеличат достъпът до (лични) данни и повторното им използване за целите на споделянето на данни между частни и публични заинтересовани страни.

Ето защо по подобен начин ЕКЗД призовава Комисията да избягва неясноти в текстовете на новите предложения, за да се гарантират правна сигурност и съгласуваност със съществуващата нормативна уредба в областта на защитата на данните и така да се осигури нейното ефективно прилагане. Във всеки случай в предложенията следва ясно да се посочва, че **те не засягат или подкопават прилагането на съществуващите правила за защита на данните, както и да се гарантира, че правилата за защита на данните имат предимство, когато се обработват лични данни**³³.

Освен това, като има предвид конкретните предизвикателства, до които води увеличеното споделяне на данни, ЕКЗД призовава в предстоящите законодателни предложения относно

³⁰ Вж. Съвместното становище на ЕКЗД и ЕНОЗД относно АУД, стр. 16.

³¹ Вж. също точки 47—56 от Съвместното становище на ЕКЗД и ЕНОЗД относно АУД, в които се изтъква правната несигурност по отношение на правното основание за обработването на лични данни.

³² Съвместно становище на ЕКЗД и ЕНОЗД относно АУД, точка 19.

³³ В съответствие с основните права на неприкосновеност на личния живот и защита на личните данни, залегнали в членове 7 и 8 от Хартата на ЕС и в член 16 от ДФЕС.

европейски пространства на данни и Закона за данните още в самото начало да бъдат определени **конкретни гаранции за защита на данните**, които осигуряват високо равнище на защита на данните, като се отчита, когато е уместно, обработването на специални категории данни, като например здравни данни. Чрез изричното определяне на тези гаранции още от самото начало може да се осигури адекватно равнище на защита на личните данни и да се избегне потенциална правна несигурност.

В допълнение към общите опасения, описани по-горе, ЕКЗД желае да ИЗТЪКНЕ:

i) **неотменимия характер** на правото на защита на личните данни като право, отнасящо се до **всяко физическо лице**, установено съгласно член 16, параграф 1 от ДФЕС и член 8 от Хартата на ЕС, от което не е възможен отказ³⁴;

ii) необходимостта от включване на **конкретни гаранции, за да се осигури спазването на всички принципи за защита на данните, по-специално свеждане на данните до минимум, ограничаване в рамките на целта и прозрачност**. Съответните гаранции включват, но не се ограничават до: определяне на видовете данни, които могат да бъдат обработвани, целите, за които данните могат да бъдат обработвани, съответните субекти на данни, страните, с които могат да бъдат споделяни личните данни, и периодите на съхранение. Особено внимание следва да се обърне на гаранциите за обработване за **целите на научните изследвания**, като се осигури **законосъобразно, отговорно и етично управление на данните**, например **изисквания за „предоставяне на статут“** на анализатори, които ще имат достъп до големи количества потенциално чувствителни лични данни³⁵;

iii) значението на задължението за **защита на данните още на етапа на проектиране и по подразбиране**, което е особено важно във връзка със **„свързаните с интернет предмети“** (например интернет на предметите и интернет на телата³⁶), поради значителните рискове за основните права и свободи на засегнатите лица³⁷.

За Европейския комитет по защита на данните

Председател

(Andrea Jelinek)

³⁴ Вж. Изявлението на ЕКЗД относно АУД във връзка с настъпилите развития в законодателството, стр. 4.

³⁵ Вж. например условията, определени в член 31, параграфи 4 и 5 от ЗАЦУ.

³⁶ Вж. първоначалната оценка на въздействието на Закона за данните, стр. 6, в която се споменават *„интелигентни домакински уреди, преносими устройства и домашни асистенти“*, на разположение на адрес:

https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13045-Data-Act-&-amended-rules-on-the-legal-protection-of-databases_bg.

³⁷ Вж. Становище 8/2014 на Работната група по член 29 относно последните разработки в сферата на интернет на нещата, стр. 6—9, на разположение на адрес:

https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2014/wp223_bg.pdf.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Списък на предходни становища и изявления, приети от ЕКЗД и ЕНОЗД

-) Съвместно становище 03/2021 на ЕКЗД и ЕНОЗД по предложението за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно европейска рамка за управление на данните (Акт за управление на данните), прието на 11 март 2021 г., на разположение на адрес: https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/edpbedps-joint-opinion/edpb-edps-joint-opinion-032021-proposal_bg.
-) Изявление 05/2021 на ЕКЗД относно Акта за управление на данните във връзка с настъпилите развития в законодателството, прието на 19 май 2021 г., на разположение на адрес: https://edpb.europa.eu/system/files/2021-05/edpb_statementondga_19052021_en_0.pdf.
-) Съвместно становище 5/2021 на ЕКЗД и ЕНОЗД относно предложението за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за определяне на хармонизирани правила относно изкуствения интелект (Законодателен акт за изкуствения интелект), прието на 18 юни 2021 г., на разположение на адрес: https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/edpbedps-joint-opinion/edpb-edps-joint-opinion-52021-proposal_bg.
-) Становище 01/2021 на ЕНОЗД относно предложението за Законодателен акт за цифровите услуги, прието на 10 февруари 2021 г., на разположение на адрес: https://edps.europa.eu/data-protection/our-work/publications/opinions/digital-services-act_en.
-) Становище 02/2021 на ЕНОЗД относно предложението за Законодателен акт за цифровите пазари, прието на 10 февруари 2021 г., на разположение на адрес: https://edps.europa.eu/data-protection/our-work/publications/opinions/digital-services-act_en.
-) Становище 03/2020 на ЕНОЗД относно Европейската стратегия за данните, прието на 16 юни 2020 г., на разположение на адрес: https://edps.europa.eu/sites/default/files/publication/20-06-16_opinion_data_strategy_en.pdf.
-) Предварително становище 8/2020 на ЕНОЗД относно европейското пространство за здравни данни, прието на 17 ноември 2020 г., на разположение на адрес: https://edps.europa.eu/sites/default/files/publication/20-11-17_preliminary_opinion_european_health_data_space_en.pdf.